

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Všeobecné zásady

(1) V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra a sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.

(2) Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

(3) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete slovenský jazyk a literatúra klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 4 až 8 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(4) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia a zároveň dokáže vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor a kriticky hodnotiť. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(5) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, takmer vždy gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia, zároveň vecne a s pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a kriticky hodnotí. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi primerane uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, takmer vždy dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text primerane analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela takmer vždy dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(6) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje vhodne a kultivovane, čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch s pomocou učiteľa je schopný čiastočne využívať logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, porovnávanie. S pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a hodnotí. Čiastočne používa odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta nesúvislo umelecké a odborné texty, s pomocou učiteľa sa v nich orientuje a vypisuje základné údaje. Interpretuje a porovnáva umelecký a vecný text, pričom čiastočne využíva poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(7) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Odbornú jazykovú terminológiu používa iba čiastočne. S pomocou učiteľa v ústnej a písomnej forme tvorí jednoduché druhy textov, pričom dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavuje väčšie množstvo štylistických a gramatických chýb. Žiak číta pomaly, nesúvislo a s prestávkami, v umeleckých a vecných textoch sa orientuje a vypisuje základné údaje s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho interpretovať umelecký alebo vecný text, a to s pomocou učiteľa a odpovedá na jednoduché otázky súvisiace s prečítaným textom.

(8) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vo vyjadrovaní robí gramatické chyby. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Jednoduché druhy textov v ústnej i písomnej forme dokáže vytvoriť iba s pomocou učiteľa. V ústnej alebo písomnej forme sa vyskytujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta pomaly, nesúvislo, s prestávkami a v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho iba s pomocou učiteľa interpretovať umelecký alebo vecný text a veľmi jednoducho odpovedá na otázky súvisiace s prečítaným textom.

(9) Učiteľ je povinný na začiatku klasifikačného obdobia oboznámiť žiakov so spôsobom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra.

(10) Ak známky v priebežnej klasifikácii nemajú rovnakú váhu, musí túto váhu žiakom vopred určiť (informuje triedneho učiteľa, rodiča).

(11) Pokiaľ má vyučujúci zavedený systém kvantitatívneho hodnotenia, musí zverejniť spôsob jeho vyjadrenia pre príslušný klasifikačný stupeň tak, ako je uvedené v odsekoch 4-8 **alebo** každé kvantitatívne hodnotenie previesť na známku. (MP MŠ č.21/2011 Čl.5.)

(12) Vyučujúci, ktorý hodnotí kvantitatívne,(body, percentá...) zabezpečí trvalý prístup žiakov (triedneho učiteľa, rodiča) k okamžitému stavu ich klasifikácie.

(13) Do klasifikačného záznamu a IZK sa zapisuje klasifikácia vyjadrená príslušným stupňom (1, 2, 3 ,4 ,5) **alebo** kvantitatívne hodnotenie (1b, 15%...)

2. Spôsohy a formy hodnotenia

Hodnotený výstup žiaka	Forma preskúšania	Časový rozsah	Spôsob hodnotenia	Druh a frekvencia hodnotenia v jednom polroku
1. Tematická písomná práca	písomná práca z učiva celého tematického celku	20 - 40 min	klasifikácia/percentuálne hodnotenie	vždy po ukončení tematického celku
2. Priebežná malá písomná práca alebo test	písomná práca alebo test na overenie základných vedomostí a zručností	do 15 minút	klasifikácia/percentuálne hodnotenie	priebežne (stanoví učiteľ)
3. Ústna odpoveď	odpoveď pri tabuli	5 – 15 minút podľa náročnosti úloh	klasifikácia/percentuálne hodnotenie (slovné hodnotenie, sebahodnotenie, rovesnícke hodnotenie)	aspoň 1 známka
4. Kontrolný diktát (povinný podľa ISCED3)	písomná práca	10 – 25 minút	klasifikácia/percentuálne hodnotenie	1 známka
5. Slohová práca (povinná podľa ISCED3)	písomná práca	90 minút	klasifikácia/percentuálne hodnotenie	1 známka
6. Aktivita, záujem o predmet...	čiasťkové aktivity na hodine, výberové čiasťkové domáce úlohy	časť vyučovacej hodiny, domáca práca	prihľadnutie súhrnnej klasifikácie/percentuálne hodnotenie	priebežne (stanoví učiteľ)

3. Tabuľka na hodnotenie písomných prác/testov. Stupnicu je možné upraviť podľa charakteru písomnej práce/testu (tematická/priebežná).

Známka	percentá
výborný	100% - 90%
chválitebný	89% - 75%
dobry	74% - 50%
dostatočný	49% - 25%

nedostatočný	24,9% - 0%
--------------	------------

4. Kritériá na hodnotenie ústnej odpovede

Známka	Percentá	Popis	Slovné hodnotenie
výborný	100 – 90%	Samostatne, logické členenie, bezchybne, príp. menšie nepresnosti.	vynikajúco, bezchybne, výborne
chváľitebný	89 – 75%	Samostatne, menšie zásahy učiteľa, veľmi dobre, len malé chyby.	veľmi dobre, prevažne správne
dobrý	74 – 50%	Dobre, väčšie nedostatky, nesamostatne, odpoveď na základe otázok učiteľa.	priemerne, dobre
dostatočný	49 – 25 %	Nepresne, slabo, výrazné chyby, nesamostatne, prevažne nesprávne odpovede na otázky učiteľa.	podpriemerne, slabo, prevažne nesprávne
nedostatočný	25 - 0%	Zásadné nedostatky	nedostatočne, neúplne a nepresne

5. Kritériá na hodnotenie kontrolných diktátov

Známka	výborný		chváľitebný		dobrý		dostatočný		nedostatočný		
Počet chýb	0	1	2	3	4	5 - 6	7	8-9	10	11 - 12	13 a viac
Počet bodov	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Počet percent	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0

6. Kritéria na hodnotenie slohových prác

1. Vonkajšia forma ..... 4 body

celková úprava, prepísanie práce z konceptu do čistopisu, čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie, diakritických znamienok), zreteľné grafické členenie odsekov, čistota textu – bez škrtania, dodržiavanie okrajov, dodržanie rozsahu (1 – 2 strany)

2. Vnútoraná forma ..... 20 bodov

Obsah ..... 4 body

- Úvaha: dodržanie témy, aktualizácia, používanie hodnotiacich prvkov na úrovni zodpovedajúcej úrovni veku študenta, subjektivnosť.
- Rozprávanie: dodržanie témy, príbeh s pointou
- Výklad: dodržanie témy jasné vysvetlenie problému, používanie argumentov (tvrdenia s dôkazmi), používanie citátov, bibliografických záznamov ap., objektivnosť
- Charakteristika osoby: dodržanie témy, enumerácia vlastností osoby vo vzťahu k sebe, k obdobiu, k práci ap., komplexná charakteristika osoby, t. j. vlastnosti človeka z viacerých uhlov pohľadu.
- Beletrizovaný životopis: dodržanie témy, príbehovosť, faktografickosť – umelecké zakomponovanie najdôležitejších faktov (minimálne 5), napr. narodenie, rodinné zázemie, štúdium, záujmy, schopnosti, ambície do budúcnosti ap.
- Diskusný príspevok: dodržanie témy, vlastné hodnotenie problémov s využitím aktuálnych poznatkov o danej problematike (subjektívno-objektívny prístup), používanie argumentov (tvrdenia s dôkazmi) a citátov s cieľom presvedčiť poslucháčov.

- Slávnostný prejav: dodržanie témy, vlastné hodnotenie aktuálnych javov (subjektívno-objektívny prístup).
- Umelecký opis: dodržanie témy, enumerácia zobrazovaných javov, subjektívnosť pohľadu na zobrazované javy

Kompozícia ..... 4 body
 Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy), nadväznosť a logickosť textu, členenie textu.

Jazyk ..... 4 body
 Správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar), syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov, syntaktické prostriedky (napr. jednočlenné vety, príčinnno-následkové vety, slovosled, rôzna modálnosť a dĺžka viet).

Pravopis ..... 4 body
 0 – 2 chyby.....4 body
 3 – 6 chýb.....3 body
 7 – 10 chýb.....2 body
 11 – 14 chýb.....1 bod
 15 a viac chýb.....0 bodov

Štýl ..... 4 body
 Tvorivé využitie lexiky všetkých štýlov (vyšší, stredný, nižší), subjektívnosť (použitie 1. os. sg alebo 1. os. pl.) originalnosť, nie frázozitosť.

3. Celkový dojem ..... 4 body
 Celkové vyznenie práce, práca by nemala obsahovať, nelogické názory, protispoločenské postoje, antihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Maximum .....28 bodov

100%	28 b	96,4%	27 b	92,9%	26 b	89,3%	25 b	85,7%	24 b	82,1%	23 b	78,6%	22 b	75,0%	21 b	71,4%	20 b	67,9%	19 b	64,3%	18 b	60,7%	17 b	57,1%	16 b	53,6%	15 b	50,0%	14 b	46,4%	13 b	42,9%	12 b	39,3%	11 b	35,7%	10 b	32,1%	9 b	28,6%	8 b	25,0%	7 b	21,4%	6 b	17,9%	5 b	14,3%	4 b	10,7%	3 b	7,1%	2 b	3,6%	1 b	0%	0 b
výborný		chváľitebný				dobrý						dostatočný					nedostatočný																																								